

## OBČNI ZBOR MUZEJSKEGA DRUŠTVA ŠKOFJA LOKA

Občni zbor Muzejskega društva Škofja Loka je bil 28. oktobra 1993 v galeriji na Loškem gradu. Kljub skromni udeležbi je predsednik društva dr. Branko Berčič pričel z občnim zborom, pozdravil navzoče in predlagal naslednji

### dnevni red:

1. Pozdrav predsednika in izvolitev delovnega predsedstva.

– predsednik mag. France Štukl, člana dr. Branko Berčič in Vladimir Žužek;

– zapisnikar Andrej Pavlovec;  
– overovatelja zapisnika Judita Šega in Franc Podnar;

2. Poročila o delu Muzejskega društva (predsednika, tajnika in blagajnika ter nadzornega odbora)

3. Podelitev priznanj Častni član Muzejskega društva Škofja Loka (prejemniki: Jože Krašovec, dr. Anton Polenec, prof. Jeja Jamar-Legat, Svetko Kobal, Alfonz Zajec)

4. Razgovor o poročilih

5. Volitve novih organov Muzejskega društva:

– predsednika, izvršilnega odbora (10 članov), nadzornega odbora (3 člani), disciplinske komisije (3 člani)

6. Sklep o članarini

7. Zahvala novega predsednika in programska izhodišča za novo mandatno obdobje 1994–1996

8. Slučajnosti

Pred začetkom točke 2 so prisotni z enominutnim molkom počastili umrle člane organov Muzejskega društva v času med obema občnima zboroma. V nadaljevanju je zbor potekal po sprejetem dnevnem redu. Predsedniško poročilo je podal dosedanji predsednik dr. Branko Berčič, blagajniško in tajniško je podal tajnik društva Andrej Pavlovec, nadzornega odbora pa Vladimir Žužek, ki je tudi predlagal razrešnico staremu izvršnemu odboru.

### Predsedniško poročilo o delu Muzejskega društva v Škofji Loki

Zadnji občni zbor članov Muzejskega društva v oktobru 1991 smo zaključili z Blaznikovim večerom v počastitev 90-letnega jubileja enega društvenih ustanoviteljev prof. Franceta Planine. Žal smo se že tri mesece zatem morali za vedno posloviti od tega našega zaslužnega in spoštovanega vzornika. Izguba je društvene člane sicer globoko prizadela, vendar ne zaustavila, da ne bi ob Planinovem in Blaznikovem zgledu aktivno nadaljevali društvenega poslanstva v odnosu do škofjeloške zgodovinske dediščine, tako znotraj naših kultur-

nih ustanov kot v širšem družbenem okolju.

Osnovno naše zanimanje je veljalo spremljanju delovanja in pogojev zanj v loškem pokrajinskem muzeju in zgodovinskem arhivu. Redno smo obravnavali delovne programe in poročila o njih ureničenju v letih 1991 do 1993 ter ob tem pojavljajoča se organizacijska, strokovna in statusna vprašanja. Od položaja obeh ustanov, kulturnozgodovinskih objektov in predmetov v luči nove zakonodaje (o javnih zavodih, denacionalizaciji, privatizaciji), kot so vpraša-

nja o organiziranosti muzejske oziroma arhivske dejavnosti, ustanoviteljstvu, financiranju in strokovnih delavcih, do pojavljajočih se zahtev po vračanju tistih muzejskih, arhivskih in spomeniških objektov in gradiva, ki je doslej veljalo za družbeno lastnino. Kar zadeva slednje, smo se opredelili, da mora potekati po normalnih upravnih in pravnih postopkih, o ustreznosti zahtev in sklepov pa naj odločajo nepristranske strokovne komisije in ne samo državni uradniki. Od konkretnih tekočih zadev pa je društveni odbor obravnaval obnovo strehe in kapele Loškega gradu, preurejanje in dopolnjevanje muzejskih zbirk, oskrbovanje in režim uporabe grajskega parka, pomanjkanje lokalnih oznak za pot v muzej in arhiv itd.

Drugo področje društvenega delovanja je segalo na dejavnost spomeniškega varstva in občinskih organov za prenovalo starih mestnih in vaških jeder. Pri tem nismo mogli mimo javne polemike med urbanisti, arhitekti in konservatorji kulturne dediščine. Ocenili smo, da je spomeniškovarstvena dejavnost vse bolj dezorganizirana in degradirana, da še vedno nimamo stalnega mestnega konservatorja in da so temu v precejšnji meri vzrok slabosti v ustreznih predpisih glede ohranjanja starih mestnih struktur, kot je npr. tudi Škofja Loka. Načelno rešitev tega problema smo videli v obnovljenem dogovorjanju treh občin – Pirana, Ptuja in Škofje Loke – za skupni nastop, da se uveljavi ustrezní družbeni tretman spomeniško zaščitnih mest oziroma naselij v Sloveniji. Kadar je bilo muzejsko društvo vključeno, smo prispevali svoja mnenja in predloge ter sodelovali pri podpisu listine o ustanovitvi delovne skupnosti starih mest (Portorož, oktober 1993) in pri tozadevnem obisku slovenskega ministra za kulturo v Škofji Loki.

S predlogi in kritičnimi pripombami smo spremljali dogovore o novi namembnosti in obnovo Kašče na Spodnjem trgu in Žigonove hiše na Mestnem trgu, obnovo tamkajšnjega kužnega znamenja, kipa Janeza Nepomuka na Kapucinckem mostu in znamenje v Karlovcu, neustrezno vzdrževanje znamenj ob poti

v Crngrob, restavriranje fresk Jerneja iz Loke in protestirali ob storjeni kulturni škodi na freskah cerkve v Gostečem. Obravnavali smo zamisel o aleji pomembnih loških rojakov, ki naj bi se uresničevala ob urbanističnem urejanju mestnega območja Škofje Loke, spremljali priprave za spominsko obeležje kiparju Tonetu Logondru in sodelovali pri oblikovanju besedila za meddržavno spominsko obeležje o prispevku nasilno mobiliziranih Luksemburžanov v našem odporniškem gibanju proti nacističnemu okupatorju. Z ustreznimi občinskimi organi smo aktivno sodelovali pri kritični obravnavi študije o oblikovanju loških emblemov (zlasti grb, zastava) za uradno in profano rabo in pri odobritvi dokumentacije za tehtno odločanje o tem. Bili smo proti nadaljnjemu obstoju vojašnice v mestnem območju Škofje Loke in za njeno uporabo v civilne, tudi kulturne namene. Vključili smo se v javno razpravo o predlogih za novo upravnoadministrativno organiziranost sicer zgodovinsko zaokroženega loškega ozemlja. Spremljali smo aktivnosti za preimenovanje naselij v občini in zlasti ulic v Škofji Loki ter posredovali najprej načelna stališča o kriterijih in postopku in ponudili svoje strokovno sodelovanje, ko pa smo prejeli ustrezno gradivo, smo prispevali k zbranim predlogom konkretne pripombe in dodatne društvene predloge za poimenovanja po zaslužnih rojakih dr. P. Blazniku, prof. Fr. Planini in dr. T. Debeljaku.

Povezovanju društvenih članov, so-mišljenikov in prijateljev so bile namenjene društvene prireditve in publikacije. Tako Blaznikoví večeri kot Loški razgledi so bili tema razprav skoraj na vsaki društveni seji: ali o pripravah nanje ali o njihovih rezultatih.

V letu 1991 je potekalo 270 let od prvega organiziranja škofjeloške pasijonske procesije, kar je sprožilo strokovna in bolj ali manj javna razmišljanja o ponovni uprizoritvi (gledališki, radijski) tega najstarejšega slovenskega dramskega besedila. Tako je bil v začetku leta 1992 (27. 2.) pripravljen Blaznikov večer z naslovom Škofjeloški pasijon. Na njem je režiser Peter Jamnik s

svojo skupino najprej predstavil koncertno izvedbo pasijona, nakar so sledila predavanja univ. prof. dr. Metoda Benedika o zgodovinskem okviru njegovega nastanka, univ. prof. dr. Marka Marina o njegovi dramaturgiji in mag. Franca Križnarja o glasbi pri upodobitvi pasijona, muzejski sodelavci pa so priredili razstavo objav pasijonskega besedila in dokumentarnih fotografij njegove zadnje uprizoritve v Škofji Loki leta 1936. – Spomladi (21. 5. 1992) je sledil Blaznikov večer z aktualno družbeno tematiko Občine na Loškem včeraj in jutri. O zgodovini upravne razdelitve je govoril višji arhivist mag. France Štukl, teze za bodočo lokalno samoupravo je predstavil univ. prof. dr. Albin Igličar, geografske in demografske osnove za novo upravno ureditev škofjeloškega območja pa je ob strokovni dokumentaciji orisal dipl. geograf in sociolog Marjan Potočnik. – V naslednji sezoni 1992/93 je bila (25. 2.) prva na vrsti tematika Uran v mineralih, v rudah in v Žirovskem vrhu.

Ob razstavi uranovih in torijevih mineralov iz zbirke dipl. inž. ekonomije Franca Branislja in predmetov iz Rudnika urana Žirovski vrh, ki jo je pripravil Loški muzej, je imel dipl. inž. geologije Pavel A. Florijančič uvodno predavanje o rudarjenju v Žirovskem vrhu in o varovanju tehnične dediščine ter nato vodil razgovor o tej temi in o načrtu in aktivnostih za ureditev montanistične zbirke v Loškem muzeju. – Proti koncu pomladi (9. 6.) pa je bil zadnji Blaznikov večer v tem obdobju s strokovno provokativnim naslovom Idrijska, žirovska, selška ali slovenska čipka? Izčrpno uvodno predavanje o razvoju čipkarstva po svetu in posebej v Idriji je ob diapozitivih imel nekdANJI direktor idrijskega muzeja Jurij Bavdaž, zaslužni raziskovalec in poznavalec čipkarstva. Dopolnjevali so ga vodje obstoječih čipkarskih šol oziroma tečajev v Idriji, Žireh, Škofji Loki in Železnikih ter strokovnjaki iz osrednjih slovenskih etnoloških ustanov, sodelavci Loškega muzeja pa so pripravili priložnostno razstavo čipk. – Blaznikovih večerov se je udeležilo 60–80, ti stega o pasijonu ok. 120 društvenih članov, povabljenih gostov in drugih zain-

teresiranih obiskovalcev.

Od društvenih domoznanskih publikacij se je iz finančnih razlogov bilo treba omejiti samo na Loške razglede. Ker tiskarski stroški stalno rastejo, da jih ni moč dohitevati z redno dotacijo iz občinskega proračuna in z dohodki od prodaje, je moralo priti do krčenja obsega publikacije (od 22 do 18 tiskovnih pol). Vsako leto si prizadevamo pridobiti sponzorje iz gospodarstva, vendar imamo pri tem, zaradi težkega gospodarskega stanja, bolj malo uspeha; zato nam je vsak prispevek (v letniku 1991 npr. Marmor Hotavlje, A-banka d.d. Ljubljana, Ljubljanska banka d.d. Ljubljana, Arnol Škofja Loka, Sport in rekreacija Škofja Loka) toliko bolj dobrodošel. Novi glavni in odgovorni urednik Franc Podnar si je s prenovljenim uredniškim odborom ob vsem tem prizadeval, da pa bi vsebina zbornika ostala še naprej pestra in strokovno kvalitetna. Izšla sta letnika 38 (za leto 1991) in 39 (za leto 1992), v pripravi pa je jubilejni 40. letnik (za leto 1993), ki bo izšel na začetku prihodnjega leta. – Od drugih publikacij je izdajanje Vodnikov po loškem ozemlju zastalo pri načrtovanju 7. zvezka, ki naj predstavi območje Sorškega polja. Tudi nove številke Doneškov, ki naj bi vsebovale gradivo strokovnega simpozija ob 50-letnici poljanske vstaje (januarja 1992), ni bilo mogoče založniško realizirati.

Od sodelovanja z drugimi organizatorji naj omenimo društveno udeležbo na že omenjenem simpoziju o poljanski vstaji, na občinskem seminarju za turistične vodnike in na strokovnem zborovanju Zgodovinskega društva za Slovenijo, katerega kolektivni član smo. Ponosni smo tudi na javno sporočilo, da je služila naša organiziranost in delovanje za vzor novemu muzejskemu društvu za območje občine Jesenice. Od udeležbe občinske delegacije na slavnostih ob 100-letnici zgodovinskega društva v Freisingu dalje so po zaslugi škofjeloškega župana Petra Hawline oživeli uradni in prijateljski stiki naše občine z drugimi t.i. freisinškimi mesti, katerih srečanje v prihodnjem letu 1994 naj bi menda bilo v Sloveniji, seveda s poudar-

kom na freisinški Skofji Loki.

In za zaključek še o društvu samem. Vsako leto smo občini ločeno predložili okvirni društveni delovni program in predračun za izdajanje publikacij, da bi nam v svojem proračunu zagotovila ustrezni dotaciji; pri tem pa zlasti znesek za slednjo vedno bolj zaostaja za izkazanimi stroški, ne moremo pa se tudi strinjati, da v letu 1993 ni več kot doslej prikazana kot samostojna proračunska postavka, kar sicer velja za nekatere druge publikacije. Kar zadeva organiziranost muzejske dejavnosti v občini, ugotavljamo, da smo lani tiho prešli 55-letnico našega društva in da uspešno dela tudi društvo v Železnikih, medtem ko je dogajanje v Žireh, žal, zastalo. Menimo, da vsi skupaj premalo storimo za aktiviranje našega članstva, za pridobivanje novih in za zaslužen počastitev posebej prizadevnih društvnikov. V tem obdobju nas je zapustil eden društvenih ustanoviteljev prof. France Planina (14. 1. 1992), čigar spomin smo počastili z izredno društveno žalno sejo, z odkritjem spominskih plošč na njegovi rojstni hiši (Spodnji trg) in na družinskem domu (Blaževa ulica) – oboje ob sponzorstvu podjetja Marmor iz Hotavlj in občine Skofja Loka – ter z uvrstitvijo njegovega doprsnega kipa (avtor Tone Logonder) ob kip pokojnega predsednika dr. P. Blaznika v muzejski predsta-

vitvi našega društva. Umrla sta tudi delovna društvena odbornika Tone Pirc in Ivan Jenko. Na drugi strani pa smo čestitali k 90-letnemu življenjskemu jubileju društvenemu članu univ. prof. dr. Lojzetu Finžgarju in dolgoletnemu odborniku oziroma blagajniku Jožetu Krašovcu ter ob 70-letnici dolgoletnemu in za Loški muzej zaslužnemu odborniku Svetu Kobalu. V letu 1992 je dolgoletna sodelavka (lektorica, avtorica) Loških razgledov prof. Marija Jamar Legatova prejela posebno javno priznanje, srebrni grb občine Skofja Loka, medtem ko v letu 1993 društveni predlog ni bil upoštevan. Na sejah smo večkrat govorili o društveni počastitvi nekaterih najbolj zaslužnih članov in pripravili za današnji občni zbor predlog za izvolitev petih novih častnih članov. In čisto na koncu se zahvaljujem vsem, ki so kakor koli prispevali k uspešnemu delovanju društva, zlasti aktivnim odbornikom in med njimi posebej tajniku, blagajniku in uredniku Loških razgledov, in želim nam vsem mnogo volje, dobrih rezultatov in zadovoljstva pri odgovornem društvnem in družbenem delovanju za ohranjanje bogate kulturne dediščine na območju naše ožje domovine, mu zgodovinsko, gospodarsko, upravno in medčloveško povezanem nekdanjem loškem gospodarstvu.

### **Blagajniško poročilo za leti 1991 in 1992**

Že nekajkrat doslej je bilo blagajniško poročilo za občni zbor narejeno za dve leti in izvzeto je bilo tisto leto, v katerem je potekal občni zbor v oktobru. Tako tudi v letu 1993 to leto ni upoštevano, ker ga še ni konec, ker je pred nami še založništvo Loških razgledov kot glavna postavka letošnjega predračuna in finančnega plana. Izredno zanimiva pa je struktura stroškov v letih 1991 in 1992 in če se spomnite, smo na občnem zboru leta 1991, ko smo obravnavali leti 1989 in 1990 lahko primerjali inflacijske dinarje le skozi odstotke v postavki prihodki in v postavki odhodki. Nekaj po-

dobnega smo naredili tudi za obravnavani leti od zadnjega občnega zbora in to na veliko bolj trden način ter z bolj jasnimi odstotki, ki kažejo dejansko sliko finančnega poslovanja društva. Številke trdno stojijo in so zapisane kot priloga tega poročila, odstotki pa pokažejo pravo in resnično sliko.

Prihodki za obe obravnavani leti so znašali 2.720.761 SIT, kar je 100 %. Od tega je članarina prinesla 2,1 %, dotacija 50,4 %, prodaja Loških razgledov 28,5 % in drugi prihodki, kamor štejemo tudi prenesena sredstva iz enega leta v drugo 19 %.

Odhodki pa so v letih 1991 in 1992 znašali 2,101.588,50 SIT in od tega denarja je za pisarniški material bilo porabljenih 0,50 %, poštni stroški so znašali 1,2 % (tudi za pošiljanje Loških razgledov), 0,3 % je bilo bančnih stroškov. Stroški za tisk Loških razgledov so največja postavka pri odhodkih s kar krep-

kimi 67,1 %, avtorski honorarji so se povzpeli že na 30,5 %, kar pa še vedno ni zadovoljiva oddolžitev avtorjem, če primerjamo avtorske honorarje z višino honorarjev, ki je predpisana za strokovne in znanstvene honorarje. Potni stroški pa predstavljajo zanemarljivih 0,4 % od vseh odhodkov.

## FINANČNO POROČILO ZA 1991 IN 1992

### PRIHODKI:

|                       | 1991    | 1992      | SKUPAJ    | %     |
|-----------------------|---------|-----------|-----------|-------|
| 1. Članarina          | 7.900   | 43.900    | 51.800    | 2,1   |
| 2. Dotacija občine    | 329.807 | 901.799   | 1.231.606 | 50,4  |
| 3. Prodani LR         | 242.555 | 452.672   | 695.227   | 28,5  |
| 4. Drugi prihodki     |         | 464.738   | 464.738   | 19,0  |
| 5. Prenesena sredstva | 53.382  | 224.008   | 277.390   |       |
| SKUPAJ:               | 633.644 | 2.087.117 | 2.720.761 | 100,0 |

### ODHODKI:

|                        | 1991    | 1992         | SKUPAJ       | %     |
|------------------------|---------|--------------|--------------|-------|
| 1. Pisarniški material | 3.172   | 6.572        | 9.744        | 0,5   |
| 2. Poštni stroški      | 2.830   | 21.875       | 24.705       | 1,2   |
| 3. Bančni stroški      | 1.640   | 5.887,90     | 7.527,90     | 0,3   |
| 4. Tiskanje LR         | 228.221 | 1.181.600    | 1.409.821    | 67,1  |
| 5. Avtorski honorar    | 143.794 | 497.236,60   | 641.030,60   | 30,5  |
| 6. Potni stroški       |         | 8.760        | 8.760        | 0,4   |
| SKUPAJ:                | 379.657 | 1.721.931,50 | 2.101.588,50 | 100,0 |

## Poročilo nadzornega odbora

Nadzorni odbor je bil izvoljen na občnem zboru Muzejskega društva Škofja Loka 11. oktobra v sestavi: Ivan Jenko, predsednik in člana Mihael Loboda in Vladimir Žužek. Zaradi smrti predsednika nadzornega odbora, prizadevnega gospoda Ivana Jenka v letu 1993, je bilo na pripravljalni seji za občni zbor dne 12. oktobra 1993 dogovorjeno, da poslovanje društva pregledata in podasta poročilo člana nadzornega odbora Mihael Loboda in Vladimir Žužek.

Dne 25. oktobra 1993 sva pregledala ob prisotnosti društvenega tajnika Andreja Pavlovca v prostorih muzeja finančno poslovanje za leti 1991 in 1992. V tem koledarskem obdobju, ki se nekako

sklada z mandatnim obdobjem, razen za leto 1993, ki še ni zaključeno, sva ugotovila, da je društvo prešlo na računalniško obdelavo podatkov, kar delajo prizadevni delavci Loškega muzeja. Ugotovila sva, da vse delo poteka po predpisnem kontnem planu za društva, da je društvo poslovalo po predpisih da so vknjižbe bile knjižene na podlagi knjigovodskih temeljnic, ki so overovljene od pooblaščenih društvenih oseb. Vsa dokumentacija je shranjena v muzejskih prostorih v posebnih omarah društva in je s tem dana možnost stalnega vpogleda v društveno dokumentacijo.

Posamezni člani nadzornega odbora so redno prisostvovali sejam izvršnega

odbora in ugotovili, da so bile seje vodene v skladu z društvenimi pravili in da so bili člani izvršnega odbora redno seznanjeni s tekočo problematiko in delom Loškega muzeja ter Zgodovinskega arhiva v Škofji Loki.

Seje izvršnega odbora so bile vsak mesec, razen ob počitnicah, kar pomeni vsestransko prizadevanje predsednika društva dr. Branka Berčiča in tajnika Andreja Pavlovca za nemoten potek vsake seje, na katerih so ugotavljali izvr-

ševanje sklepov, ki so bili tekoče in sprotno izvršeni.

Na osnovi podanega poročila predlaga nadzorni odbor občnemu zboru, da sprejme razrešnico predsednika izvršnega odbora in njegovih organov s pohvalo za prizadevno vodenje poslovanja društva v preteklem mandatnem obdobju.

Člana nadzornega odbora:

Mihael Loboda

Vladimir Žužek

Po končanih poročilih o delu Muzejskega društva Škofja Loka je dosedanji predsednik društva podal predlog za iz-

volitev častnih članov muzejskega društva. Prisotni so predloge sprejeli z odobravanjem.

### **Predlog za izvolitev častnih članov Muzejskega društva**

V pravilih Muzejskega društva v Škofji Loki (gl. LR 1979) 10. člen določa:

*»Društveni člani so redni, ustanovni in častni... Častni člani so lahko fizične osebe, ki imajo izredne zasluge za delovanje društva ali za znanstveno delo, ki je povezano z namenom društvenega delovanja. Častne člane voli občni zbor na predlog društvenega izvršnega odbora.«*

Doslej so bili za častne člane Muzejskega društva v Škofji Loki izvoljeni: dr. Pavle Blaznik, dr. Milko Kos, prof. France Planina, obrtnik Lovro Planina in notar Stevo Šink. Vsi so že pokojni, tako da društvo v tem času nima nobene častnega člana.

Društveni izvršni odbor predlaga, da se za častne člane Muzejskega društva v Škofji Loki izvolijo:

– Jože KRAŠOVEC (roj. 1903): starosta društvenih članov, po obnovitvi društvenega delovanja po vojni nad 30 let aktivni društveni odbornik in nad 16 let njegov marljivi blagajnik

– dr. Anton POLENEC (roj. 1910): prvi društveni tajnik od 1937 dalje in ponovno aktivni društveni odbornik v

letih 1981–1991, znanstveni raziskovalec loškega ozemlja, stalni sodelavec Loških razgledov, škofjeloški častni občan

– prof. Marija JAMAR LEGATOVA (roj. 1914); društvena ustanovna članica, dolgoletna lektorica Loških razgledov, avtorica številnih raziskovalnih in leposlovnih prispevkov v Loških razgledih, prejemnica priznanja srebrni grb občine Škofja Loka

– Svetko KOBAL (roj. 1921): od 1954 dalje (s presledkom) nad 20 let aktivni društveni odbornik in 12 let njegov podpredsednik, kot predsednik občine eden nosilec akcije za dodelitev Loškega gradu v uporabo Loškemu muzeju, dolgoletni član uredniškega odbora in avtor številnih prispevkov v Loških razgledih

– Alfonz ZAJEC (roj. 1932): od 1970 društveni odbornik in vodja društvenega pododbora v Žireh, marljivi organizator muzejske dejavnosti in od 1976 dolgoletni predsednik Muzejskega društva v Žireh, raziskovalec zgodovinskega, družbenega in gospodarskega dogajanja na Žirovskem.

dr. Branko Berčič

## Razprava o poročilih

K razpravi so se prijavili Vincencij Demšar, predsednik izvršnega sveta Skupščine občine Škofja Loka, Peter Hawlina, predsednik Skupščine občine Škofja Loka in vsi prejemniki priznanj Častni član Muzejskega društva Škofja Loka. Vincencij Demšar je predstavil napore izvršnega sveta za obnovo loške kašče, Loškega gradu, o denacionalizacijskih problemih zlasti zgodovinsko in spomeniško pomembnih objektov v občini, o preimenovanju naselij in mestnih ulic itd. Prispevke predsednika občine in Svetka Kobala objavljamo v nadaljevanju poročila o občnem zboru.

Na zadnjem občnem zboru sem se udeležil razprave ob poročilu. Moje pripombe morda niso vse sodile k razpravi o poročilu, povedano pa se mi je porodilo med sestankom in je najbrž pustilo neurejen celoten vtis.

Ker sem sam član društva šele od lanskega leta in nalog, ciljev, zaslug, poslanstva in društva ne poznam v celoti, imam o vsem tem prosto oblikovan vtis.

V muzejskem društvu vidim najbolj kvalitetno profesionalno, volontersko skupno prizadevanje na poseben način izbranih profesionalcev in odličnikov.

Nekajkrat sem že omenil, da bi se o nekaterih občinskih zadevah raje posvetoval z muzejskim društvom kot z občinskim aparatom. Sistem tega ne dopušča, muzejsko društvo nima neke formalne vloge v sistemu lokalne samouprave.

To pa ne pomeni, da na dogajanje v občini nima vpliva. Ima ga. Prav zato sem se v svoji razpravi dotaknil nekaterih zadev, ki so neposredno ali posredno v skupni domeni občine in muzejskega društva. Pri realizaciji posameznih nalog bi bilo več kot dobrodošlo tesnejše sodelovanje.

Skušal bom povzeti vsebino mojega razpravljanja:

Najprej sem omenil, da nam je Skupnost starih mest že prinesla učinke, v prihodnje pa nam lahko koristi toliko, kolikor smo jo sposobni izkoristiti.

Sprejeta kandidatura pri Svetu Evrope, kjer je bila Škofja Loka izbrana za študijski primer prenove starih mest, je v veliki meri posledica dogovarjanj o ustanovitvi Skupnosti. Morda se muzejsko društvo lahko najde tudi v tej študiji.

Pod okriljem Sporazuma o ustanovitvi skupnosti starih mest je vsako od teh mest predvidelo tudi večji prenovitveni projekt. Z naše strani je to restavracija loškega gradu.

Zaradi Skupnosti sem bil povabljen na Ptuj na proslavo 100-letnice tamkajšnjega muzejskega društva. Prenesel sem čestitke in voščila Muzejskega društva Škofja Loka in obljubil, da bo Muzejsko društvo Ptuj dobivalo Loške razglede.

Poročal sem o obisku ministra Peljhana, ki si je ogledal poštni muzej, kapucinsko knjižnico, Plac, Martinovo hišo, stari Partizan, Groharjevo hišo na Sorici.

Dokončanje gradbenih del v Kašči naj bi se po zagotovilih Odbora za prenovu bližalo koncu. V marcu 1994 se pričakuje zaključek del in bi lahko za april načrtovali odprtje toliko pričakovane zbirke del Franceta Miheliča.

V letu 1994 bo v mestu Neuhofen, nekoč tudi freisinška posest, celoletna predstavitev Slovenije. Zaradi nekdanjih sorodstvenih vezi imamo možnost Škofjo Loko v okviru Slovenije predstaviti prednostno. Z Vincencijem Demšarjem bova v kratkem začela na pripravah s tem, da opraviva razgovor z organizatorji v Neuhofnu.

Med freisinškimi mesti in med pobratenimi bi bilo možno uresničiti številne ideje. Sam sem pri teh dogovorih vse bolj zadržan. Ta zadržanost je posledica občasne kilave realizacije takih dogovorov. Občina namreč nima odgovorne osebe za izvajanje takih načrtov, zato ostane županu samo še pozivanje na dobro voljo tistih, ki že sicer ne skoparijo s svojimi prispevki.

Tako so zamrznili dogovori o izmenjavi predavateljev na različne zgodovinske teme, turneja fotografske razstave po freisinških mestih, organiziranje izletov z ogledi in še kaj.

Ob poročilu me je omenjanje zaslužnih posameznikov spomnilo na to, da zlepa

ne slišim, da bi se Ločani ponašali tudi s pokojnim G. Stupico. Prof. Ivanu Dolencu iz Sopotnice je bila sicer posvečena številka Loške medle, tudi predstavitve pri Sv. Florjanu je bila uspešna in obiskana, vseeno pa menim, da je še vedno premalo poznan.

Ob tem se tudi sprašujem, kdo je kriv, da se ne premakne stara pobuda, ki bi ji morda lahko rekli »pot slavnih«. Največkrat je bila ideja prikazovana kot doprsni kipi, ki bi se zvrstili ob poti od občine do gradu.

Muzejsko društvo najbrž ni potrebno seznanjati z vsemi muzejskimi in drugačnimi zbirkami. Po naključju pa smo ravno pred občnim zborom obiskali privatno zbirko starih instrumentov v Železnikih, gasilci pa so tudi napovedali, da pripravljajo gasilski muzej.

V spomin sem prikladal vsaj 10 let star projekt vitražev za reteško cerkev, ki ga je pripravil Milan Bizovičar. Projekt je nekje obtičal, zdi se mi, da pri Retečanih. Mislim, da bi bilo vredno še enkrat premisliti o realizaciji ideje. Slikar je osnutke pripravil.

Vesel bi bil, če bi muzejsko društvo moje razmišljanje komentiralo in pripravilo predloge za morebitno uresničevanje. Vsaka iniciativa in podpora ima lahko velik prispevek pri realizaciji naštetih zadev. (Mislim, da sem na seji omenil tudi zastali projekt celovite ureditve Štralovega gradu in sanje o ureditvi Slovenskega etnografskega muzeja v kasarni.) Vaše pobude bodo zelo dobrodošle.

Za pojasnila sem vam vedno na razpolago.

*Peter Hawlina*

Spoštovani! Najlepša hvala za to pozornost in čast. Gospod dr. Berčič vedno nekoliko pretirava, ko govori o mojih zaslugah za muzejsko društvo, muzej in angažiranje okrog gradu. Moram reči, da sem imel izredno življenjsko srečo, da sem bil lahko sopotnik takih oseb, kot je bil dr. Pavle Blaznik in prof. France Planina, kot je dr. Branko Berčič, dr. Franci Leben, Pavlovce, Podnar in

drugi, torej delovna skupnost, ki je neponovljiva. Moje angažiranje v društvu in okrog gradu je izhajalo iz dveh osnov.

Prvič je bila to moja uradna dolžnost, ker sem že bil predsednik takratne občine. Občina Škofja Loka ima namreč tri posebnosti in prednosti, ki jih druge občine nimajo. To so najprej izredne lepote, s katerimi je občino obdarovala priroda. Malo katera občina se lahko v tem pogledu kosa z našo občino. Drugič ima staro mestno jedro z dominantnim gradom in muzejem, katerega ugled sega daleč čez našo državo. In tretjič, v najusodnejših trenutkih za obstoj našega naroda so prebivalci naše občine našli moč in voljo, da so se uprli agresorju, ki je strahoval že celo Evropo. Poljanska vstaja in dražgoška bitka sta nepozabni dejanji, ki sta pretresli nemški vojaški stroj do samega vrha in ta dejanja obudujejo vse demokratične protifašistične sile vsega sveta.

Vse te tri značilnosti so take, da jih ni mogoče ne kupiti ne prenesti in so neponovljive.

Občina Škofja Loka ima torej dovolj osnov za svojo promocijo. Kdorkoli od funkcionarjev občine ne bo posvečal dovolj pozornosti navedenim trem prednostim, bo tvegala, da bo zgodovina nanj kaj hitro pozabila.

Se enkrat najlepša hvala. Obljubim pa, da bom pomagal društvu po svojih močeh tudi v bodoče, vi pa molite, da bi še dolgo živel.

*Svetko Kobal*

### **Volitve novih organov društva**

Dosedanji predsednik dr. Branko Berčič je zaprosil za razrešnico, zato so na občnem zboru izvolili novega predsednika. V naslednjem dveletnem obdobju bo muzejskemu društvu predsedoval dr. France Leben, ob pomoči izvršilnega odbora v sestavi: Judita Šega, Vincencij Demšar, Pavel A. Florjančič, Ludvik Kaluža, dr. Branko Berčič, Andrej Pavlovce, Peter Pipp, Franc Podnar, Marta Simonič in mag. France Štukl. Sprejet je bil tudi sklep, da se izvršilni odbor konstituira na prvi seji.

Izvoljena sta bila še nadzorni odbor in disciplinska komisija. V prvem bodo člani Svetko Kobal, Mihael Loboda in Vladimir Žužek, v drugem pa Peter Po-

korn, Marjan Potočnik in Janez Jocif.

Občni zbor je dal nalogo novemu izvršilnemu odboru, da oblikuje novo višino članarine društva.

### **Programska izhodišča novega predsednika**

Dr. France Leben se je zahvalil dosežanemu nadvse delovnemu predsedniku društva dr. Berčiču, nato pa podal naslednji program dela:

Menim, da moram kot novi predsednik Muzejskega društva Škofja Loka v svojih programskih izhodiščih zagotoviti tisto temeljno načelo, ki so ga izpostavili že ustanovitelji muzejskega društva, kot društva brez strankarske pripadnosti. Prav nepripadnost tej ali oni stranki v preteklosti, je društvu omogočila široko delovanje med Ločani in tudi izven same Škofje Loke. Tako kot doslej je prva naloga Muzejskega društva Škofja Loka skrb za redno izhajanje zbornika Loški razgledi, ki so kljub nizkim honorarjem pritegnili v vrste piscev toliko sodelavcev, kot še noben zbornik v Sloveniji. Ni samo priljubljenost Loških razgledov tista, ki privablja strokovnjake k pisanju razprav, člankov, poročil, ampak je tudi odraz visokega, kvalitetnega nivoja zbornika za to, da so pripravljene sodelovati s svojimi prispevki. Po zagotovilih urednika Loških razgledov gospoda Franca Podnarja bo nekaj temeljnih člankov in poročil ali prispevkov moralo počakati objavo šele v naslednji številki. To pa je tisto, kar nas veseli na eni strani, da imamo dovolj avtorjev, ki so pripravljene sodelovati s svojimi prispevki v Loških razgledih, na drugi strani pa smo žalostni, ker nam občina še vedno ne priznava te naše veljave in je ne pokriva z dovolj dolgoročno odejo. Že iz finančnega poročila ste lahko iz-

luščili več kot zanimivo dejstvo, da predstavlja v prihodkih delež občine za celotno delovanje muzejskega društva, skupaj z Loškimi razgledi 50 % vseh prihodkov, med izdatki pa samo tisk Loških razgledov skupaj s honorarji avtorjem zahteva kar 97 % vseh odhodkov. Jasno je, da tu ni pravega razmerja, posebej še, če smo slišali tajnika, da je iz proračuna črtana postavka, ki je dolga leta bila tam – to je tiskovni sklad za Loške razglede.

Toda dovolj o tem delu programa delovanja Muzejskega društva Škofja Loka. Še naprej bomo vodili svojo politiko sodelovanja in nadzora nad delovanjem Loškega muzeja, sodelovali bomo na vseh področjih varstva naravne in kulturne dediščine in prenove starih vaških in mestnih jeder. Že doslej nam ni bilo vseeno enostransko spreminjanje imen ulic in sodelovali bomo tudi v širših razpravah o urbanistični ureditvi mesta in krajev. Poleg teh širše zastavljenih nalog pa bo muzejsko društvo prirejalo Blaznikove večere z zanimivimi poljudnoznanstvenimi temami, predlagalo vzdave spominskih plošč pomembnim rojakom, tudi spomenikom dvema najpomembnejšima rojakoma in ustanoviteljema muzejskega društva, dr. Blazniku in prof. Planini, se ne bomo odpovedali.

Tako zastavljen program bomo lahko uresničili le s podporo vseh članov muzejskega društva in pa z večjim razumevanjem za naše delo s strani občinskih organov, ki so za to odgovorni.

*Dr. France Leben*